

3. Περιγράμματα Μαθημάτων Προγράμματος Σπουδών

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται τα συνοπτικά περιγράμματα των μαθημάτων που διδάσκονται στο Πρόγραμμα Σπουδών, είτε αυτά προσφέρονται από το τμήμα που είναι υπεύθυνο για το ΠΣ ή από άλλα τμήματα. Το περίγραμμα κάθε μαθήματος καθορίζει τη μορφή, το σκοπό, τα μαθησιακά αποτελέσματα και το περιεχόμενο του μαθήματος και προδιαγράφει τον τρόπο υλοποίησης της διδακτικής και μαθησιακής διαδικασίας και τον τρόπο αξιολόγησης των φοιτητών. Το περίγραμμα του μαθήματος αποτελεί τη βάση πάνω στην οποία ο διδάσκων του μαθήματος αναπτύσσει τον τρόπο διδασκαλίας του έτσι ώστε ανεξαρτήτως του διδάσκοντος ή των διδασκόντων να πληρούνται οι βασικές προδιαγραφές και να επιτυγχάνεται η επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων.. (δείτε και Παράρτημα Γ)

Το περίγραμμα κάθε μαθήματος περιλαμβάνει τις πληροφορίες όπως στο ενδεικτικό έντυπο που ακολουθεί (Παραδείγματα Περιγραμμάτων βρίσκονται αναρτημένα στον ιστότοπο της ΑΔΙΠ):

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΥ2713	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στη Γλωσσολογία II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=449		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα αποτελεί συνέχεια του μαθήματος Εισαγωγή στη Γλωσσολογία Ι, και προσφέρει μια διευρυμένη θεώρηση της επιστήμης της Γλωσσολογίας με ιδιαίτερη έμφαση στις διεπιστημονικές προσεγγίσεις του φαινομένου της γλωσσικής επικοινωνίας.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να περιγράφουν βασικούς όρους και έννοιες που ανήκουν στους κλάδους που καλύπτονται από το περιεχόμενο του μαθήματος,
- να αναγνωρίζουν κοινωνικές και γεωγραφικές διαστάσεις της γλωσσικής ποικιλότητας,
- να διακρίνουν και να περιγράφουν φαινόμενα γλωσσικής αλλαγής στα διάφορα γλωσσικά επίπεδα,
- να αντιλαμβάνονται τη διάσταση ανάμεσα στη γλώσσα ως σύστημα και τις διάφορες γραφικές της αναπαραστάσεις,
- να κατανοούν τον τρόπο με τον οποίο μια θεωρητική γλωσσολογική υπόθεση μπορεί να ελεγχθεί πειραματικά και πώς τα εμπειρικά δεδομένα μπορούν να επιβεβαιώσουν ή απορρίψουν γλωσσολογικές υποθέσεις,
- να περιγράφουν τη σχέση ανάμεσα στις γλωσσικές λειτουργίες και τον ανθρώπινο εγκέφαλο,
- να εξηγήσουν τη σχέση ανάμεσα στα δεδομένα από τη μελέτη της κατάκτησης της γλώσσας και τη γλωσσολογική θεωρία.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(2) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποτελεί συνέχεια του μαθήματος Εισαγωγή στη Γλωσσολογία Ι, και προσφέρει μια διευρυμένη θεώρηση της επιστήμης της Γλωσσολογίας με ιδιαίτερη έμφαση στις διεπιστημονικές προσεγγίσεις του φαινομένου της γλωσσικής επικοινωνίας.

Ειδικότερα για τις επιμέρους ενότητες, εξετάζονται τα ακόλουθα θέματα ανά ενότητα.

Ενότητα 1. Κοινωνιογλωσσολογία

Μελέτη των σχέσεων γλώσσας και κοινωνίας: οι κλάδοι της Κοινωνιογλωσσολογίας και της Διαλεκτολογίας.

Ενότητα 2. Ιστορική Γλωσσολογία

Μελέτη του φαινομένου της γλωσσικής αλλαγής: ο κλάδος της Ιστορικής Γλωσσολογίας.

Ενότητα 3. Γλώσσα και γραφή

Γραπτός και προφορικός λόγος. Εξέλιξη και ιστορία των συστημάτων γραφής. Θεωρίες εκμάθησης της ανάγνωσης.

Ενότητα 4. Γλωσσική τυπολογία και νοηματικές γλώσσες

Κατηγοριοποιήσεις των γλωσσών: οικογένειες γλωσσών, γλωσσική τυπολογία (μορφολογία, σύνταξη). Ομιλούμενες και νοηματικές γλώσσες.

Ενότητα 5. Ψυχολinguistics

Επεξεργασία της γλώσσας από τον ανθρώπινο νου. Γλωσσική παραγωγή. Αντίληψη ομιλίας. Συντακτική επεξεργασία. Μορφολογική επεξεργασία και νοητικό λεξικό.

Ενότητα 6. Νευρογλωσσολογία

Στοιχεία ανατομίας του ανθρώπινου εγκεφάλου: γλωσσικές περιοχές και ημισφαιρική εξειδίκευση για τη γλώσσα. Υποσυστημικότητα (τομεακότητα) του εγκεφάλου.

Ενότητα 7. Κατάκτηση της γλώσσας

Μηχανισμοί κατάκτησης της γλώσσας. Ανάπτυξη λεξιλογίου και γραμματικής. Μορφοσυντακτική ανάπτυξη. Ρύθμιση παραμέτρων. Κατάκτηση γλώσσας και ανάπτυξη εγκεφάλου. Κρίσιμη περίοδος για τη γλωσσική κατάκτηση. Δίγλωσση ανάπτυξη και κατάκτηση δεύτερης γλώσσας.

Ενότητα 8. Κλινική γλωσσολογία

Διαταραχές λόγου και ομιλίας. Επίκτητες και αναπτυξιακές γλωσσικές διαταραχές.

(3) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p> <p>Διαλέξεις</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: Ερωτήσεις ανάπτυξης Ερωτήσεις σύγκρισης Ερωτήσεις κριτικής αξιολόγησης</p>	

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Προτεινόμενη γενική βιβλιογραφία: Φιλιππάκη-Warburton, Ειρήνη (1992). Εισαγωγή στη Θεωρητική Γλωσσολογία. Αθήνα: Νεφέλη. Fromkin, V., Rodman, R. & Hyams, N. (2010). Εισαγωγή στη Μελέτη της Γλώσσας. Μτφρ. Βάζου, Ε., Ξυδόπουλος, Γ.Ι., Παπαδοπούλου, Φ. & Τσαγγαλίδης, Α. Αθήνα: Πατάκης. Εξειδικευμένη βιβλιογραφία: Κοντοσόπουλος, Ν. 2001. Διάλεκτοι και ιδιώματα της νέας ελληνικής. Αθήνα: Γρηγόρη.</p>
--

Aitchison, J. 2006. Γιατί αλλάζει η γλώσσα; Πρόοδος ή παρακμή; Μτφρ: Νίκος Βέργης. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Browning, R. 1995. Η ελληνική γλώσσα μεσαιωνική και νέα. Αθήνα: Παπαδήμας.

Chambers J. K. & P. Trudgill. 2008. Διαλεκτολογία. Μτφρ: Στέλλα Λαμπροπούλου. Αθήνα: Πατάκης.

Guasti, M.T. (2004). Language Acquisition: The Growth of Grammar. MIT Press.

Harley, T. (2009). Η Ψυχολογία της Γλώσσας: Από την πράξη στη θεωρία. Μτφρ: Ζαφείρη, Μ., Λέκκας, Φ., Ρόικου, Κ., Φωτακοπούλου, Ο. Επιμ. Πήτα, Ρ. University Studio Press.

Κατή Δ. (1989). Γλωσσική ανάπτυξη. Στο Παιδαγωγική ψυχολογική εγκυκλοπαίδεια. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, σελ. 1134-1137, Ελληνικά Γράμματα.

Πήτα, Ρ. (1998). Ψυχολογία της Γλώσσας. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, σελ. 125-133

Διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια συστημάτων γραφής: <http://www.omniglot.com>

Διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια γλωσσικών οικογενειών: <http://www.ethnologue.com>

Ντοκιμαντέρ για την ελληνική νοηματική γλώσσα: <http://www.hppt-archives.gr/V3/public/main/page-assetview.aspx?tid=92523&autostart=0>